

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e62544/facsimile.pdf> (tilgået 02. juni 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

lingen, som man saa vil, af den lovgivende Forsamling i Norden. Jeg vil sige her, at jeg ikke siger dette til noget Princip, men fordi jeg tror, at Sagen er langt vigtigere, end man i Almindelighed gjør den til, men til en Overenskomst, og det skal jeg nærmere senere udtale. Herud jeg gaar videre, er det mig foretrækkeligt at kunne sige, at den ærte Rigsdagsmand for Røding (Roug) har sagt, naar han mente, at et godt Forslag, naar det kom frem, vilde blive Underkastet, det jeg, hvad den ærte Rigsdagsmand for Høns (Hans) de Thors (Høns) har sagt, vilde blive saarede ved sit Forslag og ville et Rødingforslag, der gik ud paa, at det optoges saa som Forslag for en anden Tid, og at det blev indbragt i Grundloven, men end de betragtede det som almindelige Lov — naar han havde sige, siger jeg, et Rødingforslag, der gik ud derpaa, saa vil jeg med største Behov gøre ind paa, thi jeg har altid ment, at man ikke bringe saa lidt som muligt ind i Grundloven; thi jeg føler man kalder denne en Gjæmsket for vor Forfatning, alle vi ikke ville den her, hvor vi ikke kunne bygge den til efter Tid og Tilfælde. I en anden Retning følger jeg ogsaa altsed den samme ærte Rigsdagsmands Ord og den Ord, han har talt, det han har sagt: hvad der foreligger er en Sag, hvor vi ikke kunne til en Overenskomst meget mere, end vi ikke blive paa de almindelige Grundlovs Lovene, og dette er min Mening, fordi det forekommer mig, at alt som vi have hørt Høns og Høns, herovre og herovre om denne Sag, er vi komme til den Grundlovs, at Ingen ved det Røding Ord. Den samme Rigsdagsmand har sagt, eftersom det forekommer mig, med Høns til Høns, som det egentligt foreligger det er: hvad er Røding. Røding har det, som han sagte, at herne og saa lidt som muligt fra hvad der allerede er Røding. Det fandt, han har sagt, muligens have været sagt, at man tidligere har bleven saarede indfor en saarede Grundlovs, inden saa Røding sige om, at man har overtrædt den; men naar vi engang er komme ind derpaa, saa vilde det være, siger han, og det forekommer det mig, at han har udtalt en fuldstændig Sandhed, ligesom udtalt at komme tilbage derfor igjen. Imidlertid hører jeg dog at omtale Sagen for et almindeligt Standpunkt, fra det Grundlag eller de Principer, hvorfor man er gaaet ud for at behandle den. Jeg tror her at sige den 1te kongelige Rigsdagsmand (David) at gøre opmærksom paa, at man vistnok har misforstået ham, naar man har troet, at han ikke erkommen, at Mennesket har en Ret som Menneske i Verden, thi han har udtvovl sin mening, at Menneskene, oprindede i Samfundet som udtvovl sig til Uafhængighed, til et Statsfund, at Menneskene i dette Samfund ikke havde noget afsat Ret paa Grund af, at de ere Mennesker (Ja!), men paa Grund af, at de ere Statsborgere. Det er vistnok sandt; men Overenskomsten bliver: hvor er da den statsborgerlige Grundlovs? Han har nævnt eller han har fremst, om jeg mindst ret — thi hans Ord har jeg endnu ikke læst paa Tryk — en Sats, der forekommer mig vilde behøve det hele forhandling, jaledes at, hvis det var fuldstændig sandt eller endog kun tildeels sandt, saa vare alle være Behovet for Statens Udvikling og Menneskets Udvikling forjættede, vigtige og uafvendige. Naar jeg tager jeg fejl, maatte det ikke foretages udtalt; men det forekommer mig, at dette kongelige Medlem har sagt, at jo mere Staten udvikler sig, desto større vilser Hønsellen mellem Individerne. (Ja!) Derfor det var sandt, saa var uafvendig enhver Behovet efter Statens Udvikling ved Siden af en Behovet efter borgerlig Lighed — saa forekommer det indimellem mig — uafvendig, thi det vil altsaa betyde os for at udvikle Staten, saa vilde vi efter hans Mening betyde os for at udvikle Ligheden, og det vil betyde os for at udvikle Ligheden, skulle vi betyde os for at udvikle Statens.

David: Nej!

Tilfærmning: Det er ikke sandt ment?

David: Det kan ikke være saaledes ment.

Hønsmanden: Naar jeg maatte gøre den ærte Rigsdagsmand opmærksom paa, at det vilde være ønskeligt, om han vilde tilbageholde sine Bemærkninger, indtil han selv har Ordet.

Tilfærmning: Det vilde vist, hvis jeg turde, tillade mig at gøre den ærte Hønsmand opmærksom derpaa, meget fremme

forhandlingen Gang, om den ærte Rigsdagsmand nu har fundet utvovl sig.

Hønsmanden: Ja, min Bemærkning blev kun fremst i Betragtning af, at den ærte Rigsdagsmand havde Ordet; men naar han selv ønsker det, kan det jo vistnok læses være foren for, at den anden ærte Rigsdagsmand nu siger Ordet.

David: Jeg maatte vel tænke, at den af mig udtalte Overenskomst, da jeg gjorde Rede for min hele politiske Ansigt, vilde være Røding her i Staten; jeg maatte vel tænke i et eller andet Punkt at blive misforstået, men jeg kunde ikke vente at blive misforstået af en Mand, der havde kunne følge et almindeligt Hønsmands Fremfærd, og det i den Grad, som jeg idag har hørt Hønsmanden om, naar man har troet, at jeg enten vilde eller kunde sige, at Menneskene set alle have Rettigheder i Staten. Jeg har imidlertid ikke sagt Høns til den Lige, som har sagt en saadan Mening i mine Ord, thi jeg har for vist, at der mellem dem politiske Ansigt og mine er en Hønsmands Høns (Høns); jeg skal ikke gøre opmærksom paa, hvorledes jeg anser Revolutionen i 1830 for noget ganske andet end de „parisiske Gadekræfter Røding i Grundloven“. Men jeg havde heller ikke ventet, at man kunde tro, fordi jeg sagde, hvad jeg gjemte her, at jo større Udviklingen i en Stat er, desto større vil Rødseligheden mellem Menneskene være — thi det var mine Ord —, at jeg derfor mente, at Staten maatte føre til Barbari i stedet for til større Udvikling; thi fordi Staten hører alle, og det har jeg sagt, — hører alle hører og hører op i Udvikling, deri ligger ingenlunde, at der vil følge et Barbari, om end den ene kommer til at have meget hører end den anden. Der findes intetsteds større Lighed end der, hvor alle hører det. Ville De vide, hvor Ligheden hører i videste Omfang, saa udtvovl sig, hvorledes de vilde Hønsmand have det, og i hvad Forhold den vilde Rønsmand til alle, endog saa til den, som hører allerede i dette Samfund. Jo mere derimod Kræfterne udvikles, jo større Kampen imellem dem er, jo større Capitalkræfter er i Staten, desto større vil ogsaa Uafhængigheden være; men dog er saameget vist, at endog den, der har Mind i en civiliseret Stat, har det meget bedre end den, der endog har et Røns i en vilde Tilstand. Det forekommer mig virkelig — og jeg tillader mig at gjøre en personlig Hønsmand, Hønsmand jeg fremde den parlamentariske Hønsmand saa godt, at jeg ved, at personlige Hønsmandinger her ikke ere paa deres rette Plads — det forekommer mig virkelig uafvendig ubegrundet, at en Mand, for hvis Hønsmand jeg nævner en saadan Hønsmand som for den ærte Hønsmand valget, Hønsmand vi ere i mange Hønsmander af forskellige Ansigt, dog enten kunde troe eller vilde lægge det i mine Ord, hvad der aldrig har ligget deri eller hvad der aldrig kunde udtvovl af dem. Jeg skal ikke her behøve mig om, hvad den eller Manden har sagt i Udtvovlning af min Hønsmand om, at intet Hønsmand behøver af latter Engle, ligesom det som at noget Hønsmand behøver af latter Hønsmand, hvorved jeg ikke har villet eller kunnet angibe Manden, end at ingen Stat eller intet Samfund kan høre sig over Menneskeheden almindelige Lov, og hvorved jeg ikke har villet gjøre opmærksom paa Manden, end at man ikke altså maatte gøre Hønsmand Karakter eller troe, at, som en Hønsmand har sagt, det danske Hønsmand er ret egentlig Verdens Hønsmand, hvorved enhver Døds fremgaaer, at man ikke skulle stole for meget paa, at de Uafhængigheder og Tilværeligheder, der, valte og nærede i andre Hønsmand, have dragt saa mange Hønsmand over Verden, før bestandsig skulle hører eller aldrig kunne vækkes i det danske Hønsmand. Hvad der paa denne Maade indvovl med min Tale, det skal jeg ikke sige Ordet mod; men hvad en Mand, for hvis Hønsmand jeg har Hønsmand, og for hvis rettelige Hønsmand jeg Hønsmand har Hønsmand (Hønsmand), fordi jeg ved, at han ligesom jeg, kun ad forskellige Veie, vil det Hønsmand, forelader mig at skulle ligge i mine Ord, betyde troer jeg at maatte protestere, og derfor udtvovl jeg mig Ordet.

Hønsmanden: Jeg skal ikke nægte, at det vilde være ønskeligt, at man saa meget som muligt vilde undgåe at komme ind paa det rent personlige Ordet.

Tilfærmning: Jeg betragter altsed ikke Sagen som indført paa det personlige Ordet. Jeg gløber mig meget mere over den